

แบบคำถามที่ประชาชนให้ความสนใจ และสอบถาม
ประจำเดือน พฤศจิกายน ๒๕๖๖
กลุ่มงานบริหารงานทะเบียนสิทธิและสถานะภาพบุคคล
ส่วนการทะเบียนทั่วไป

คำถามที่ ๑. กรณีบุตรไร้เดียงสา บิดามารดาไม่ได้จดทะเบียนสมรส และทางบิดาได้ไปยื่นคำร้องต่อศาลเยาวชน และครอบครัวกลางเรียบร้อยแล้ว โดยไปดำเนินการพร้อมทั้งมารดาและบุตร เมื่อศาลมีคำพิพากษาให้สามารถ รับรองบุตรได้แล้ว ในวันที่บิดามายื่นขอจดทะเบียนที่สำนักงานเขต บุตรและมารดาต้องมาแสดงตนต่อหน้านายทะเบียน ด้วยหรือไม่ หรือบิดาสามารถนำคำสั่งศาลอันเป็นคำสั่งถึงที่สุด แล้วมาดำเนินการที่สำนักงานเขตได้เลย ขอทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

คำตอบ บิดาสามารถนำคำพิพากษาหรือคำสั่งศาล และหนังสือรับรองคดีถึงที่สุดไปยื่นจดทะเบียนรับรองบุตร ที่สำนักทะเบียนอำเภอ สำนักงานเขต หรือสถานทูต/กงสุลไทยในต่างประเทศ ได้ทุกแห่ง โดยไม่จำเป็นต้องให้ บุตรและมารดามาแสดงตนให้ความยินยอมต่อหน้านายทะเบียนตาม ป.พ.พ. ม. 1548 วรรคท้าย ทั้งนี้ ไม่เป็นการ จำกัดสิทธิบุตรและมารดาที่ประสงค์จะมาแสดงตนและลงลายมือชื่อให้ความยินยอมด้วยตนเอง ต่อหน้านายทะเบียน

คำถามที่ ๒. ข้าพเจ้าจดทะเบียนสมรสเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๘ ปัจจุบันใช้ชื่อสกุลตามสามี ต้องการจะกลับไปใช้ ชื่อสกุลเดิมของตนเอง เนื่องจากสามีไม่ยอมจดทะเบียนหย่าให้ และข้าพเจ้าไม่ประสงค์จะฟ้องหย่า ข้อเท็จจริง ไม่ได้ยุ่งกันฉันท์สามีภรรยาแล้ว ไม่ได้ติดต่อกันมาเป็นเวลานานแล้ว สามารถเปลี่ยนกลับไปใช้ชื่อสกุลเดิม ของตนเอง โดยสามีไม่ต้องให้ความยินยอมได้หรือไม่ ขอทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

คำตอบ กรณีเมื่อมีการจดทะเบียนสมรส คู่สมรสทั้งสองฝ่ายตกลงกันว่าฝ่ายหญิงประสงค์จะใช้ชื่อสกุล ของฝ่ายชาย หากต่อมาฝ่ายหญิงประสงค์จะกลับไปใช้ชื่อสกุลเดิมของตนเอง ทั้งสองฝ่ายยอมต้องทำบันทึก เปลี่ยนแปลงข้อตกลงเกี่ยวกับการใช้ชื่อสกุล ตามมาตรา ๑๒ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๘ เพื่อให้ฝ่ายหญิงนำไปเป็นหลักฐานประกอบการยื่นคำขอ เปลี่ยนชื่อสกุล กรณีกลับมาใช้ชื่อสกุลเดิมของตน ต่อหน้านายทะเบียนท้องที่ ณ สำนักงานเขตหรือที่สำนักทะเบียนอำเภอ ที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ทั้งนี้ ในการเปลี่ยนแปลงข้อตกลง เกี่ยวกับการใช้ชื่อสกุลของคู่สมรส หากคู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งไม่ตกลงให้เปลี่ยนแปลงก็ไม่อาจทำได้ เว้นแต่ กรณีการสมรสสิ้นสุดลง ตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสรีจที่ ๖๓/๒๕๔๗ (หนังสือ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๑/๐๑๕๑ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๔๗ อยู่ในคู่มือ การปฏิบัติงานทะเบียนชื่อบุคคลและการใช้คำนำหน้านาม ปี ๒๕๕๖ หน้า ๑๒๕ - ๑๒๙)

คำถามที่ ๓. ข้าพเจ้าต้องการทำพินัยกรรมฝ่ายเมือง โดยทรัพย์สินที่ต้องการทำพินัยกรรมคือบ้านพร้อมที่ดิน ซึ่งยังผ่อนกับธนาคาร ในการทำพินัยกรรมฝ่ายเมืองนี้ สามารถใช้เอกสารแสดงกรรมสิทธิ์เป็นสำเนาโฉนดบ้านพร้อมที่ดินได้หรือไม่ (โฉนดตัวจริงอยู่กับธนาคาร) หากไม่ได้ควรทำพินัยกรรมแบบใด ขอทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด

คำตอบ ประชาชนสามารถนำเอกสารแสดงสิทธิ์ (โฉนดฉบับจริงหรือสำเนา) แสดงต่อนายทะเบียนเพื่อลงรายการในพินัยกรรมฝ่ายเมืองได้ ซึ่งการทำพินัยกรรมเป็นการแสดงเจตนาของผู้ทำพินัยกรรมในเรื่องสิทธิและหน้าที่ต่างๆที่มีผลบังคับได้ตามกฎหมาย โดยการที่นายทะเบียนเรียกเอกสารสิทธิต่างๆจากประชาชน เป็นเพียงการตรวจสอบเพื่อนำข้อมูลในเอกสารสิทธิ บันทึกลงในพินัยกรรม ให้ถูกต้องครบถ้วนเป็นไปตามเจตนาของผู้ทำพินัยกรรม และสามารถบังคับได้ตามกฎหมายอีกทั้งยังเป็นการป้องกันการโต้แย้งสิทธิกัน กรณีลงรายการเอกสารสิทธิไม่ถูกต้องครบถ้วน

คำถามที่ ๔. ป้ากับลุง จดทะเบียนสมรสกันถูกต้องตามกฎหมาย ป้าต้องการรับหลานแท้ๆ อายุ ๓๔ ปี ของป้าเป็นบุตรบุญธรรม โดยขอเปลี่ยนไปใช้ชื่อสกุลตามสามีป้า ปัจจุบันสามีป้าป่วยนอนรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาล ไม่สามารถเซ็นชื่อให้ความยินยอมได้ กรณีเช่นนี้ป้าสามารถดำเนินการให้ความยินยอมจดทะเบียนรับรองบุตรบุญธรรมคนเดียว ได้หรือไม่ โดยใช้หนังสือรับรองแพทย์ประกอบการดำเนินการขอทราบแนวทางปฏิบัติ ที่ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด

คำตอบ การรับบุตรบุญธรรม ผู้จะรับบุตรบุญธรรมหรือผู้จะเป็นบุตรบุญธรรม ถ้ามีคู่สมรสอยู่ต้องได้รับความยินยอมจากคู่สมรสก่อน ในกรณีที่คู่สมรสไม่อาจให้ความยินยอมได้หรือไปเสียจากภุมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่และหาตัวไม่พบเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี ต้องร้องขอต่อศาลให้มีคำสั่งอนุญาตแทนการให้ความยินยอมของ คู่สมรสนั้น ตาม ป.พ.พ. ม. 1598/25

คำถามที่ ๕. สามีภรรยาชาวต่างชาติ จดทะเบียนสมรสที่สำนักทะเบียนแห่งหนึ่งในประเทศไทย มีความประสงค์จะจดทะเบียนการหย่า สามารถไปดำเนินการที่สถานทูตไทยในต่างประเทศได้หรือไม่ ขอทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

คำตอบ ประชาชนสามารถจดทะเบียนการหย่า ณ สถานทูต/กงสุลไทยในต่างประเทศได้
